

כלב לעזרת החייל

חזקיהו וכלבו

ג. כלב שמירה

צריך להזעיק על-ידי נביחה את בעליו בכל מקרה של הימצאות אנשים זרים בשטח שניתן לשמירתו. מתאים במיוחד למשלטים ולאזורים סגורים.

ד. כלב לשמירת עמדות

תפקידו לנבוח בהתקרב זר, כשהוא קשור לעמדה.

ה. כלב מגלה מוקשים

נועד לגילוי מוקשים; יש לציין, אמנם, כי הכלב מתאים בתפקיד זה לטוחים קצרים (3-4 ק"מ) בלבד ורק ליקוש טרי. לבדיקת דרך אל אחד המשלטים אשר כוחותינו חולשים עליה ביום, אולם בלילה קיימת אפשרות לחבלני אויב להטמין בה מוקשים.

ו. כלב קשר

מסוגל לשאת פתק ולעבור ששה ק"מ בעשר דקות (דורש שני מטפלים).

ז. כלב עוקב

יכול ללכת בעקבות, להוביל לבתיהם של פושעים וגנבים ולגלות חפצים שאבדו בדרך. בזמן מלחמה אפשר לקבל מושג על מטרות הסיוע של סיירי האויב על-ידי עיקוב אחר עקבותיהם המתגלים בשטח.

ח. כלב עזרה-ראשונה

תפקידו לגלות פצועים ולהוביל חובשים אליהם.

ערכו ותועלתו של הכלב היו ידועים בין העמים הפרימיטיביים ביותר. הם אימצוהו, אילפוהו והפכוהו לבן בית — ומאז הוא מלווה את האדם בכל רחבי תבל.

רבים הסיפורים על אומץ לבם ונאמנותם של כלבים, על מעללים שונים אשר לכלבים חלק בהם, אבל הציבור ואף אנשי-הצבא רחוקים מלדעת במדויק מה מסוגל הכלב לבצע מבחינה צבאית — וכיצד להביא את הכלב לידי כך, שיעשה את אשר אנו דורשים ממנו.

הכלבים הוכנסו לשירות-הצבאי — עם הקמת הצבאות האירופיים המודרניים — בעיקר לתפקידים של ימי שלום, החשובים לבטחון המדינה, כגון: שמירת-גבולות, מחנות, וכדומה.

במלחמת-העולם הראשונה הוכנסו הכלבים לתפקידים מלחמתיים בולטים יותר. כגון: שמירה בחזית וסיוע. בשנים 1918-1939 הורחב יותר השימוש בהם, וכל משטרה החלה נעזרת ביהידי-כלבים, שעמדה תמיד על רמה גבוהה והצדיקה את קיומה. הכלבים בשירות משטרתי עבדו כעוקבים, וסייעו לעתים קרובות בתפישת פושעים. משטרת הכפרים נעזרה בהם באזורים הכפריים אשר שם הם יכולים לפתח את יכולתם הטבעית יותר מאשר באזורים בנויים ומרובי תנועה. ביהידות ג'נרמיה ובמשמרות-החופים יש תמיד מספר רב של כלבים, החוסכים כוחות-אדם בשמירת גבולות. בגרמניה הוכנסו הכלבים לתפקידי שמירת מסילת-הברזל, ובדר"חות רשמיים התעכבו תמיד על החסכוך בכספים, שהשימוש בכלבים הביא לקופת המדינה. כלבים רבים אולפו כמובילים לעיורים והובילו בבטחון את העיורים אשר לעזרתם הופקדו ברהובות הסואנים ביותר, בתוך תנועה של מכוניות וקרוניות-חשמל.

בעת מלחמה נועד הכלב לשימושים רבים ושונים, כגון:

א. כלב סיור

נועד ללוות סיירים (או קבוצות אחרות העובדות בעיקר בשטחי-הפקר) כדי לאכן אויב אשר מתקדם ממולם או באגפם, ממרחק רב ככל האפשר; כדי להזהיר על מארב אויב ממרחק של לא פחות מ-50 מטר, (כלומר, מעבר לטווח האפקטיבי לתת-מקלע ולרימונים), לעומת-זאת, לפלגה הנמצאת במארב, יוכל להודיע על התקדמות האויב ועל כיוון התקדמותו בעוד מועד.

ב. כלב קרב

עליו לגשוך ככל האפשר ובכל הזדמנות להכניס אנדר-למוטיה, לחסל התנגדותם של היילים בשוחות-שועל.

מ. כלב גורר

לנשיאת משאות בשטח הררי, לגרירת עגלות-ציוד קלות ובעיקר לסייע במתיחת חוטי טלפון.

י. כלב חבלן

הפקידו להתגנב בלילה אל מתחת לכליירכב משוריינים וטנקים של האויב בעת חנייתם. באופן אבטומטי מופעל חומר-נפץ הנישא על גבו (בעזרת מוקש מגנטי*).

אפשר לראות מסקירה קצרה זאת, עד מה רבים תפקידי הכלבים בשירותי הבטחון. יש להבדיל בין שירותי עורף לבין שירותי חזית, וחשוב לזכור שרוב התפקידים אשר הצבא מעסיק בהם את אנשיו, הם שירותי עורף, כגון: שמירת שדות-תעופה, מתקנים צבאיים, מוסדות ומחסנים סודיים, מגרשי-חניה, מסילות-ברזל, נמלים, שבויים וכד'.

כל השירותים האלו יעשו עליידי כלבים בהשגחת חיילים בודדים בהצלחה רבה יותר מאשר עליידי חיילים במספר רב. בגרמניה — אשר בה נרכש נסיון רב בעבודה עם כלבים — נהוג היה לחשוב שחייל עם כלב שקולים כנגד ארבעה חיילים בשמירה.

הכלב אינו בא במקום האדם אלא לעזרת האדם והוא מכשיר בידי האדם לביצוע תפקידים מסויימים, ככל מכשיר אחר. לכל סוג של שירות מהנ"ל מתאים גזע מסויים או גזעים מסויימים. לשמירה מתאים הכנעני (הכלב ה"ערבי") והזאב, ואילו לקרב מתאים יותר הבוקסר. לכל כלב ישנן תכונות וסגולות משלו. כדי שיעשה את מלאכתו בצורה המוצלחת ביותר, חייבים להתאים את הכלב לתפקיד המתאים לו ביותר מבחינת תכונותיו. באופן זה ניתן להמנע מכשלונות.

ערכו של הכלב בשירות הצבאי הוא כפול:

א. לבצע משימה צבאית מסוימת טוב יותר מאשר כל מכשיר אחר העומד לרשות הצבא לביצוע אותה משימה.
ב. לחסוך אנשים במידת האפשר לתפקידים אשר בהם יכול הכלב להחליף את האדם, ולסייע בידי האדם לבצע תפקידים מסויימים ביתר הצלחה מאשר אילו היה האדם מבצעם לבדו.

עזרתו של כלב בחזית ממש יעילה כל כך עד שהיו מקרים בהם כיתות או מחלקות, שהיו רגילות לפעול בשיתוף עם כלב, איבדו את הרצון הקרבי — ולעתים אף איבדו את הכרת ערך עצמם — במקרה שהאחרון נלקח

* זו היתה תשובת הרוסים לטנקים המונעים-מרחוק, שהופעלו ע"י הגרמנים בחזית המזרח (כמו בחזית צרפת).

מהם** כל חייל וכל מפקד יודע עד כמה חשובים עצבים שקטים בקו הראשון, ואין שום גורם אחר המסוגל להרגיע את האנשים ולמנוע מהם את הפחד בפני התקפת-פתע כמצויאותו של כלב מתאים בסביבתם.

משלט אשר כלבים ישמרו עליו יהיה מחוסן בפני הסתננות לתוכו. רצונם של סיירים או חבלנים להסתנן יורד, כאשר נודע להם על הימצא כלבים באותו משלט. רוב החיילים שהשתתפו בפעולות-לילה יודעים, שהפגיעות מהנשק הקל בלילה מועטות מפני חוסר האפשרות לכוון, אולם הכלב ימצא תמיד את קרבנו, אשר ברוב המקרים יעמוד חסר-אונים נגד צורה זו של התקפה. אף חבריו לא יוכלו לעזור לו, מפני שדרכו של הכלב בקרב — דרך התנועה וההתפתלות — אינה מאפשרת לחבריו של הנתקף לירות מתוך חשש פן יפגעו בחברם, או באחרים מאנשיהם, קיימים ויכוחים בין בעלי המקצוע בדבר דרכי השימוש היעילים ביותר בכלבים. אני סבור שחילוקי-דעות אלה מקומם לא בנסיון שונה, אלא בחוסר נסיון מתאים מצד רבים המטפלים במקצוע זה, בעיקר בשטח הצבאי. הדרך הטובה ביותר להשגת תוצאות טובות היא בהפעלת זוגות של כלבים, כלב קרב וכלב שמירה יחד. כלב-השמירה יגלה את האויב וכלב הקרב יחסל אותו. במשך הזמן תימצא גם השפעה הדדית: כלב-הקרב יהיה ער ודרוך יותר לנעשה בסביבתו ואילו כלב הסיוד יהיה נכון לנשוך לעתים.

הכנת שער

אפשר להרחיק לכת ואף לגדל קבוצות של כלבים יחד. בלשון הצבאית אפשר לקרוא לכך "אימון הכיתה הכלבית". בתנאי הארץ, לנוכח מגפת ההסתננות של קבוצות אנשים קטנות, הרי "כיתה" (חמישה — ששה) כזאת, תצליח ללא-ספק להסל כיתת אויב או לפחות לסכל את זממה.

אדגיש, כי מבחינה תקציבית לא יהיה נטל בהחזקת הכלבים כיון ששיירי מטבחי הצבא ערבים להכם ויספיקו לקיומם. ברור שאפשר לגדל כלבים ביתר מהירות מאשר היילים, ותקופת האימון ברוב סוגי הכלבים הקרביים אינה ארוכה מתקופת האימון של הטריון בצבאנו.

כמו כן יש להדגיש, כי קיים בארץ יסוד מצויין של כלבים גזעיים, שהונסו וטופחו בעיקר בידי הד"ר רודולף ורודולפינה מנצל. לזכותם יש לזקוף גם את החוג הצעיר של חובבים ומטפלים צעירים בכלבים שהם הנועדים להוות גרעין מרכזי באילוף כלבי השירות ובהכנסתם לתפקידים צבאיים.

** לפי דו"חים אמריקאיים.